A°. 1852. *Opregte* *Vrijdagsche* N°. 232.

HAARLEMSCHE COURANT

van 1 October.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

FRANKFORT, 28 September.

[*Uit bijzondere berigten.*] Nadat men alhier de tijding had vernomen van den in Marseille ontdekten aanslag tegen het leven van den Prins-Voorzitter *Lodewijk Napoleon*, heeft men dadelijk begrepen, dat dit voorval, om 't even, onder welke omstandigheden de zamenzwering kan zijn gesmeed en ontdekt, zoude kunnen strekken, om de instelling van zoodanige staats- en regeringsvormen in Frankrijk te bespoedigen, als de thans aldaar bewindvoerende personen noodzakelijk oordeelen voor orde en rust, en gevolgelijk aan de verdere mogendheden van Europa als zoodanig zullen voordragen. — Men verzekert dan ook reeds, dat de fransche Regering eene circulaire-nota, betreffende deze aangelegenheid, aan de genoemde mogendheden zal doen toekomen.

PARIJS, 28 September.

Tot leden der Wetg. Kamer zijn gekozen: in het 3de district alhier, de heer *Germain Thiebaut*, en in het 4de district, de heer *Monin Jappy*, beiden de door de bewindslieden ondersteunde candidaten. — Te Lyon is mede de candidaat der Regering, de heer *Cabias*, tot volks-vertegenwoordiger verkozen.

— De *Moniteur* behelst eene verklaring der bewindslieden, strekkende tot verdediging van de fransche Regering tegen de aanvallen der belgische drukpers. Daarin komt voor, dat Belgie Frankrijk heeft genoodzaakt tot het nemen van maatregelen, ter bescherming der inlandsche nijverheid, en dat de belgische bewindslieden sedert lang voorbereid waren geworden op de verordeningen, welke het misnoegen der belgische dagbladschrijvers hebben opgewekt.

— De algemeene aandacht wordt nog steeds bijna uitsluitend beziggehouden door den in Marseille tegen het Hoofd van den Staat gesmeden aanslag. Sommigen blijven volhouden, dat de Regering meer ophef van de zaak maakt, dan zij werkelijk verdient; doch anderen beweren het tegendeel. Men verzekert thans, dat de hoofd-aanleggers van het complot niet te Parijs moeten worden gezocht, maar te Londen: — dat de uitgeweken Demoraten aldaar aan die van Marseille het ontwerp van het helsche werktuig aan de hand hebben gedaan, en dat zelfs de beruchte *Mazzini* in de zamenzwering is betrokken. Men begrijpt ligtelijk, dat op al deze en dergelijke opgaven nog weinig of geen staat kan worden gemaakt, en dat men, ten einde iets met zekerheid te weten, den uitslag van het geregtelijke onderzoek behoort aftewachten.

Men verzekert, dat de Prins-Voorzitter, tijdens zijn verblijf te Marseille, verlangd heeft het helsche werktuig te zien; — dat aan zijne begeerte is voldaan, en dat de Prins, die, zoo als men weet, van zeer nabij bekend is met alles wat in betrekking staat tot het vak der artillerie, zijne verwondering aan den dag heeft gelegd over de geringe bedrevenheid der personen, die belast zijn geweest met het zamenstellen van hetzelve. Het zou nader zijn gebleken, dat de kleinere loopen geenszins allen geweerloopen zijn, maar dat men daaronder vele buizen heeft gevonden, die vervaardigd zijn uit touwwerk en bordpapier en met harst bestreken.

Ten aanzien van het geregtshof, waarvoor de zamengezworenen zullen worden teregtgesteld, is nog niets met zekerheid bekend. Men houdt zich steeds overtuigd, dat, ingeval het complot van ernstigen aard is geweest, het hoog geregtshof buitengewoon zal worden bijeengeroepen.

De Voorzitter zet zijne reis in het zuiden voort, en de bevolking begroet hem steeds als den redder van Frankrijk en den aanstaanden Keizer. Gisteren avond is de Prins te Toulon aangekomen. De overtogt van Marseille naar Toulon heeft geene bezwaren opgeleverd. Het stoomlinieschip, aan boord waarvan de Voorzitter zich bevond, was omgeven door het geheele eskader der Middellandsche-zee en door de meeste der zich op de reede van Marseille bevindende stoomvaartuigen. Het geheel moet, onder begunstiging van zeer fraai weder, een voortreffelijk schouwspel hebben opgeleverd.

Te Marseille heeft de Prins-Voorzitter den eersten steen gelegd voor een aldaar opterigten nieuw beurs-gebouw. Hij heeft daarbij eene redevoering uitgesproken, welke in haar geheel nog niet bekend is. Voorloopig verneemt men, dat de Prins toespelingen heeft gemaakt op het door Keizer *Napoleon* beledene beginsel „dat de Middellandsche-Zee een fransch binnenlandsch meer behoorde te zijn."

— De uitslag der verkiezing is in vele kringen het onderwerp der gesprekken. Men had niet gedacht, dat hier ter stede het aantal der ingekomen stembiljetten genoegzaam zou zijn geweest om de verkiezing als geldig aan te merken. Inmiddels hebben de verkozene ministeriële candidaten slechts eenige weinige stemmen meer erlangd dan voor de geldigheid hunner benoeming werd gevorderd. Een zeker aantal stemmen is uitgebragt op de heeren *Cavaignac*, *Thiers* en andere burgers, die vroeger eene meer of minder belangrijke staatkundige rol hebben gespeeld. De candidaten der oppositie hebben bekomen: de heer *Michelet*, in het 3de district, 6594 stemmen, en de heer *Goudchaux*, in het 4de district, 10,504 stemmen. De heer *Carnot* had vroeger in dit laatste district omstreeks 15000 stemmen verkregen, en de generaal *Cavaignac* in het 3de district ruim 14,400 stemmen.

— Men spreekt van een door den Senaat in het jaar 1806 genomen besluit, 't welk niet in het regeringsblad is geplaatst geworden, en inhoudt, dat, bij ontstentenis van natuurlijke, wettige of aangenomene erfgenamen van Keizer *Napoleon* en diens broeders, de Koningen *Joseph* en *Lodewijk*, de keizerlijke waardigheid zal zijn opgedragen aan Prins *Jérôme Napoleon* en diens wettige en natuurlijke nakomelingen.

Dit besluit maakt een zekeren indruk. Sommigen twijfelen aan de echtheid van hetzelve; anderen vermeenen, dat, al ware de echtheid bewezen, het niettemin om verschillende redenen krachteloos zou zijn. Het is inmiddels zonderling, dat juist in het tegenwoordige tijdsgewricht de aandacht op hetzelve wordt gevestigd.

LONDEN, 28 September ('s avonds).

De voornaamste der hier uitkomende dagbladen behelzen een berigt, 't welk klaarblijkelijk van de zijde der Regering afkomstig is en inhoudt, dat de plegtige begrafenis van den hertog *van Wellington* een dag van openbaren rouw zal zijn. Bijzonderheden omtrent die plegtigheid zijn nog niet bekend. Men gelooft hier, dat het programma der begrafenis van het lijk van den admiraal *Nelson* grootendeels zal worden gevolgd. — De benoeming van lord *Hardinge* tot opperbevelhebber van het leger draagt zeer de algemeene goedkeuring weg. — Het is nog niet bekend, wie tot kanselier der Universiteit te Oxford, in plaats van den hertog, zal worden benoemd. Velen gelooven, dat de graaf *v. Derby* tot die waardigheid zal worden verheven. Als de voornaamste mededinger van dien bewindsman wordt de hertog *van Newcastle* genoemd.

— De laatste alhier uit Portugal ontvangene berigten houden in, dat de algemeene toestand daar te lande dagelijks meer en meer verward werd. De maarschalk *Saldanha* had de voornaamste leiders der staatkundige partijen tot eene conferentie uitgenoodigd. Men dacht echter niet, dat die maatregel zou leiden tot eene toenadering dier partijen.

BRUSSEL, 28 September.

Men is zeer verlangende, de gevolgen te vernemen van de benoemingen der Gedeputeerden van heden, en van het besluit van den heer *Rogier*, dat is, van het vrijzinnige ministerie, om zijn ontslag te nemen. Reeds heeft het bureau van den Senaat, door de benoeming van den Prins *de Ligne* tot voorzitter, en door de verkiezing van de onder-voorzitters en secretarissen, eene zekere clericale kleur erlangd. Men vreemdt, dat, bij de nu geblekene weifeling van de Gedeputeerden, er groote kans bestaat voor de instelling van een geheel of eenigzins gemengd clericaal bestuur, en dat dit welligt van invloed zal kunnen zijn op de onderhandelingen over de handels-belangen met Frankrijk.

— H. M. de Koningin-weduwe van *Lodewijk Philips* heeft zich, door Belgie, naar Lausanne begeven, om de Hertogin-weduwe *van Orleans*, die meer ongesteld is, ten gevolge van haren val, dan men vermoedt, te bezoeken. De genoemde Vorstin heeft den Koning niet aangetroffen. Hare kleinkinderen, de Prinsen en de Prinses, waren haar tot Dendermonde te gemoet gereisd, en hebben haar tot Luik vergezeld.

BRUSSEL, 29 September.

De zitting van de belgische Wetgeving is, ten gevolge van het ingediende verzoek van den heer *Rogier* en van zijne ambtgenooten, om hun ontslag als ministers te erlangen, verdaagd tot den 26sten October aanstaande. De vertegenwoordigers, tot de vrijzinnige partij behoorende, hebben den heer *Delfosse*, welke gelijke beginselen is toegedaan als zijlieden, en welke, tijdens de laatste zitting, de waardigheid van onder-voorzitter heeft bekleed, alsnu als candidaat gesteld voor het voorzitterschap van de Kamer der Gedeputeerden, en zoo men verneemt, heeft deze afgevaardigde, op aansporing van den voormaligen voorzitter, den heer *Verhaeghe*, verklaard, zich deze benoeming te zullen laten welgevallen.

HELDER, 29 September.

Het alhier binnengekomen fregat *Prins Fredrik der Nederlanden* zal naar Vlissingen stevenen, om, vermits het droogе dok te Willemsoord nog niet bruikbaar is, aldaar te worden onderzocht.

'SGRAVENHAGE, 29 September.

Bij besluit van den 27sten September heeft Z. M. de Koning de instelling eener commissie bepaald voor het onderzoek en de beoordeeling der ontwerpen, zamengesteld met het doel, om de nieuwe Nederlandsche wetgeving voor de nederlandsche West-indische bezittingen van het Rijk toepasselijk te maken, en ten einde daaromtrent te berigten en te adviseren. Bij dit besluit zijn tot leden van deze commissie benoemd de heeren mrs. *P. A. Steenbergen*, raadsheer in den H. Raad; *B. W. A. E.* bn *Sloet tot Oldhuis* en *L. Metman*, leden van de Tweede-Kamer; *P. Fiers Smeding*, oud-president van het geregtshof van Suriname; *H. J. v. d. Sande*, raadsheer in het Hof van Zuid-Holland; *A. Brugmans* en jr. *H. G. C. L. Jansens*, advocaten te Amsterdam en te 's Gravenhage.

— Z. M. heeft den heer *J. B.* bn. *van Aerssen Beijeren van Voshol* benoemd tot Raad van legatie, buiten bezwaar van 's Rijks schatkist.

— Bij besluit van 27 en 28 September, heeft Z. M. aan *J. van der Voordt* eervol ontslag verleend als burgemeester der gem. Beugen: — benoemd tot burgemeester der gemeenten Boxmeer en Beugen mr. *J. B. Hengst*; van Brummen mr. *C. H.* baron *van Rhemen van Rhemenshuizen*, weth.: — aan *J. Spaander* op zijn verzoek eervol ontslag verleend als burgem. der gem. Abbekerk.

— Z. M. heeft den lt.-generaal *Falter*, op deszelfs verzoek, eervol ontslag verleend als lid van het committé van defensie, — aan den 1sten luit. der artill. bij het leger in Oost-Indie *H. J. D. Doorman*, thans met verlof hier te lande, een eervol ontslag uit de milit. dienst, met toekenning van pensioen.

— Na de aanneming van het adres van antwoord in de bijeenkomst der Tweede-Kamer van heden, heeft de heer *v. Hoevell* verlof gevraagd, om alsnu meer bepaaldelijk den minister van Oorlog te interpelleren over de betrekking, waarin hij staat tot de Vereeniging *Nederland en Oranje*. Daarop is eene langdurige woordenwisseling gevolgd, na welke de Kamer zich met 42 tegen 2 stemmen, heeft vereenigd met de navolgende, door den heer *Metman* voorgestelde gemotiveerde orde van den dag: „De Kamer, voldaan met de door den minister van Oorlog gegevene inlichtingen, gaat over tot de orde van den dag."

Daarna is de vergadering gescheiden.

'SGRAVENHAGE, 30 September.

Bij de toelichting van zijn amendement op § 7 van het ontwerp van het adres van antwoord, in de bijeenkomst van de Tweede-Kamer van gisteren, heeft de heer *Groen* gezegd dat het hem onverklaarbaar voorkomt, dat men in deze § zoude gewagen van den *moed*, met welken men de groote taak zal opvatten, die de indiening der nog niet afgedane en nieuwe wetten der Kamer oplegt. Hij heeft doen opmerken, dat van de vijf bij het 5de der additionele art. der Grondwet genoemde wetten nog niet eene is tot stand gebragt, en dat wel in een tijd van stoffelijke en geldelijke welvaart, en met eene Kamer, in welke het Bewind door de meerderheid wordt ondersteund, en welke, onder de leiding van een voortreffelijk staatsman, in dat opzigt de meeste welwillendheid betoont. De spreker heeft doen opmerken, dat de minister van Binnenl. Zaken in eene andere Kamer heeft betuigd, dat hij liever met eene *drijvende*, dan met eene *treurende* Kamer te doen had. Hij heeft te kennen gegeven, dat het alzoo zijne bedoeling was, om de Kamer zoowel, als de Regering, op het grondwettig standpunt terugtebrengen, en te meer, daar geheel niet van de grondwettig gevorderde wetten wordt gewaagd en de onafgedane met nog *andere* wetten gelijk worden gesteld. Hij heeft gemeend, dat ook deze zitting, met moed begonnen, weder met ontmoediging en moedeloosheid zou eindigen.

De spreker heeft verder te kennen gegeven, dat hij niet bepaaldelijk van de wet op het onderwijs heeft gesproken omdat, na alles wat dienaangaande is voorgevallen, het niet met de waardigheid der Kamer overeenkomt, om bij herhaling het indienen eener wet op dat stuk te verlangen, maar dat hij niettemin gaarne eenige inlichting zoude bekomen van de wijze, op welke bestaande verordeningen worden nageleefd inzonderheid met betrekking tot de aanvraag voor de instelling eener bijzondere school te Goes, ten aanzien waarvan de belanghebbenden zich tot den minister hebben gewend, maar geen antwoord hebben kunnen bekomen. Hem is voorgekomen, dat, in dergelijke omstandigheden, en als de minister verklaart, alles wat mogelijk was te hebben gedaan, om aan het grondwettig voorschrift gevolg te geven, de volksvertegenwoordiging niet mag zwijgen.

Z. E. de minister van Binnenlandsche Zaken heeft, bij zijn antwoord aan den heer *Groen*, verklaard, dat in de onderwerpelijke § wel van *moed* mag worden gesproken, want dat, wanneer men dezen had verloren, de Regering geen steun meer zou kunnen vinden. Hij kan niet toegeven, dat de uitkomst der vorige zitting, bij billijke waardering, zoo ver beneden de verwachting is gebleven. Hij kan wel aannemen dat de spreker niet bevredigd zal zijn, zoolang niet aan zijne wenschen zal zijn voldaan, maar meent, dat het algemeen belang nog meer vordert, dan hetgeen de spreker zoude verlangen. Het is den minister voorgekomen, dat het den spreker minder te doen zou zijn, om zijn amendement te doen aannemen, dan om zijne redeneringen en daaruit afteleiden gevolgen openbaar bekend te maken, en hij heeft niet geschroomd te verklaren, dat het voldoen aan den wensch des sprekers, om bij voorkeur de organieke wetten in overweging te nemen, eene onmogelijkheid is: — dat er belangen zijn die daarvoor niet kunnen achterstaan; — dat de beschuldiging, als of men de behandeling der bedoelde wetten zoude willen verdagen en uitstellen, onbillijk kan worden geacht, en dat de houding, zoo wel van de Kamer, als van de Regering, het tegendeel bewijst.

Ten aanzien van de school te Goes heeft de minister verklaard, dat de meeste bezwaren door zijne tusschenkomst zijn opgeheven; dat hij ook die, welke nog bestaan, uit den weg zal trachten te nemen, maar dat het verwijl hieraan moet worden toegewezen, dat ook andere autoriteiten over de adressen der belanghebbenden moeten worden gehoord. Voor het overige heeft de minister begrepen, dat de Kamer niet moet worden eene werkplaats, in welke men zich met de vervaardiging der wetten bezighoudt; dat het ook ongeraden zoude zijn, om in dat opzigt de denkbeelden vooruit te loopen: — dat hij ook niet kon, veronderstellen, dat de spreker gaarne eene wet op het onderwijs door hem minister zou zien voordragen vermits hij het niet mogelijk acht, dat eene dergelijke wet goed zou zijn en wenschen moet, dat hij minister zal aftreden, ten einde daardoor de goede beginselen te zien zegevieren.

De heer *Groen* heeft daarop geantwoord, dat hij geen ander doel had, dan om de Regering op het grondwettig standpunt terug te zien brengen, en geenszins verlangde, om der natie andere wetten, waaraan zij behoefte heeft, te onthouden: — dat hij daarom zich heeft bediend van de uitdrukking dat *in den regel* de organieke wetten behooren voortegaan: — dat hij geenszins begeert de Kamer tot eene werkplaats van wetten te maken, maar toch gaarne eenige grondtrekken zoude willen vernemen van eene intedienen wet op het onderwijs. Hem is voorgekomen, dat, indien men, betreffende de wet op het armwezen, tot eene transactie-wet wil komen, zulks ook ten aanzien van het onderwijs zou kunnen geschieden.

De minister heeft op nieuw verklaard, dat hij het woord *betreuren* ongepast oordeelt, vooral na al hetgeen gedaan en werkelijk voorgedragen is, maar òf afgewezen, òf onafgedaan is gebleven, en dat de bewering, alsof men andere wetten zoude hebben ingediend, om de organieke achterwege te kunnen laten, onregtvaardig is. Dat de wet op het armbestuur eene wet van transactie zou kunnen worden genoemd, heeft de minister ontkend, en hij heeft daarenboven geoordeeld dat men, in geen geval, met hem minister tot eene transactie betreffende het onderwijs zou willen komen.

De heer *Heemskerk* heeft als lid der commissie de § verdedigd en daarbij verklaard, dat de commissie heeft ge-

meend, dat, vermits de Staten-generaal zijn de bewakers van de Grondwet, de Kamer, betreffende het in de § vermelde, niet vermogt te zwijgen; maar dat zij zich op een onzijdig standpunt heeft willen plaatsen, zonder het gevoelen van bijzondere leden te kwetsen.

De heer *Groen* heeft alstoen, als een blijk, dat hij geene vijandige gezindheid koesterde, de invoeging voorgesteld der woorden: *bij billijke waardering.* — De heer *Heemskerk* heeft daarop aangemerkt, dat de bedoeling dezelfde kon zijn, maar, dat de commissie er prijs op had gesteld, om zich van geene uitdrukking te bedienen, die bitterheid ademde, vermits het adres een weerklank van de aanspraak moest blijven, en met het amendement een wanklank zoude worden. — De heer *Poortman*, mede lid van de commissie, heeft niet toegegeven, dat de bedoeling dezelfde was als die van de §. Hij heeft beweerd, dat men, met het oog op hetgeen was geschied, moed kon houden voor de toekomst, en dat de hevigste bestrijders van het ministerie hetzelve niet konden beschuldigen van niet met ijver te hebben getracht de Grondwet na te leven. — De heer *v. Zuylen* heeft almede geoordeeld, dat het den spreker slechts te doen zoude zijn, om wetten op het armwezen en onderwijs, maar dat ook andere wetten in het bedoelde art. van de Grondwet worden genoemd: — dat de wetten, die tot den staatsvorm betrekking hebben, als de provinciale en gemeente-wetten, zijn tot stand gebragt, en dat derhalve eigenlijk aan hetgeen bij het amendement wordt verlangd, is voldaan.

De heer *Groen* heeft ontkend, dat zijn voorstel eenige bitterheid zoude bevatten; — en heeft gemeend, dat het er alleen op aankomt, of men al of niet van de Grondwet is afgeweken, en dat, indien dit is gebeurd, gelijk een ieder weet, men ook den moed moet hebben, om dit te zeggen. Daarna is het voorstel, gelijk gemeld is, met 48 tegen 5 stemmen, verworpen.

— Na de voordragt van den heer *v. Hoevell*, om alsnog den minister van Oorlog te mogen interpelleren, betreffende deszelfs staatkundige beginselen, heeft de heer *v. Goltstein* gemeend, dat men wel een geheel ministerie, maar geen afzonderlijk lid daarvan ter verantwoording mogt oproepen. De heer *van Hall* heeft eene interpellatie naar staatkundige denkwijze of beginselen onaannemelijk, en na het gebeurde, in dit bijzondere geval, bedenkelijk en gevaarlijk geacht. De heer *v. Dam* heeft, na de verklaring des ministers van gisteren, eene verdere ondervraging onnoodig geoordeeld.

De minister van Oorlog heeft zich bereid verklaard, alsnog te antwoorden, en daarop heeft de heer *v. Hoëvell* zijne vraag voorgedragen, hierop nederkomende: „Of de minister, als lid van eene Vereeniging, welke de beginselen van de zich noemende anti-revolutionaire partij is toegedaan, zich met deze beginselen vereenigt?" De minister heeft daarop geantwoord, dat hij den minister van B. Z. heeft verklaard, de opregte en loyale toepassing der Grondwet te willen; — dat hij destijds aan de bedoelde Vereeniging niet heeft gedacht: dat hij dezelve niet anders kent, dan uit haar programma, en daarin niets vindt, 't welk in strijd zoude zijn met zijne betrekking als minister; dat hij zich vereenigt met de beginselen van het ministerie, en anders geene zitting daarin zou hebben genomen.

De minister v. B. Z. heeft den heer *v. Hoëvell* doen opmerken, dat aan de bedoelde deelneming een te groot gewigt wordt gehecht: — dat de minister van Oorlog alleen het programma der Vereeniging kent, 't welk in rekkelijke bewoordingen is vervat; — dat het niet is gebleken, dat de genoemde bewindsman eenig gesprek met den heer *Groen* heeft gehad over de strekking der Vereeniging, en dat, na de laatste verklaring des ministers, moet worden aangenomen, dat hij met de bedoelde partij, als partij, niets gemeens heeft.

De heer *Poortman* heeft zich daarmede niet bevredigd verklaard, en heeft willen weten, of, indien het bleek, dat de beginselen der Regering in strijd waren met die der Vereeniging, de minister van Oorlog het beginsel der Vereeniging zou verloochenen ten gunste van dat der Regering?

De heer *Groen* heeft bij deze gelegenheid opgemerkt, dat men, bij het onderteekenen van een programma, als dat der Vereeniging, niet altijd de gevolgen daarvan overweegt: maar dat hij het onmogelijk acht, dat de minister van Oorlog de groote beginselen, in het programma vervat, in deze Vergadering zou verloochenen, ofschoon hij, spreker, wel wil aannemen, dat deze beginselen niet zijn die van den minister van Binnenl. Zaken.

De heer *v. Hall* heeft geoordeeld, dat men, in het belang van den eerbied voor het gezag, in dezen verder gaat dan geoorloofd is. — De heer *v. Hoëvell* heeft daarop te kennen gegeven, dat hij in het ontkennende antwoord des ministers op zijne vraag, wel begrepen, bevrediging heeft ontwaard; — dat de heer *Groen* zich alzoo moet hebben vergist, indien hij meent, dat de minister tot zijne partij behoort en als zoodanig zitting in het ministerie heeft genomen.

De heer *Poortman* heeft daarop verklaard, nog geenszins geheel ten aanzien van deze aangelegenheid bevredigd te zijn geworden. Hij heeft gemeend, dat de Kamer in dezen hare magt niet te buiten ging, en dat, om de zaak tot klaarheid te brengen, de minister behoorde te antwoorden op de vraag, of, indien de beginselen der Vereeniging in strijd mogten geraken met die der Regering, Z. E. het ministerie, of de Vereeniging, zou verlaten? — De minister van Oorlog heeft daarop geantwoord, dat tot dus verre bij hem geen strijd heeft bestaan tusschen de Vereeniging en de algemeene strekking van het ministerie: — dat, indien dit geval zich mogt voordoen, hij onmiddelijk zou overwegen en bepalen, wat hem te doen stond; — dat hij verlangt, dat de spreker hem zal houden voor een man van eer, en dat, indien dit het geval niet mogt wezen, hij middel zou weten te vinden, om hem daarvan te overtuigen. — De heer *Poortman* heeft daarop terstond eene verklaring afgelegd, welke den minister allezins heeft voldaan.

De heer *v. Hoëvell* heeft daarop verklaard, dat hij alsnu moest aannemen, dat de minister niet heeft geantwoord op zijne vraag, en het daarvoor houden, dat hij dit antwoord niet wil geven. — De minister heeft hervat, dat hij niet antwoordt op hetgeen hij niet goed begrijpt; dat hij alleen het programma kent der Vereeniging; dat hij in dit programma heeft gevonden gehechtheid aan Nederland en Oranje, en dat hij zich daaraan zal houden. — De minister van B. Z. heeft verklaard, dat het hem duidelijk is, dat zijn ambtgenoot tot de Vereeniging is toegetreden alleen op haar programma, en verder niet bepaald bekend is geweest met hare beginselen, die (zoo hij zich uitdrukte) dikwerf te verheven waren, om in practijk te worden gebragt, en daarop heeft de heer *Metman* de gemotiveerde dagorde voorgesteld, met welke de Kamer zich genoegzaam eenparig, met uitzondering van de stemmen der heeren *v. Eck* en *Hugenholtz*, heeft vereenigd.

— Heden ochtend hebben de Afdeelingen van de Tweede-Kamer een aanvang gemaakt met het onderzoek van onderscheidene wets-ontwerpen van financielen aard en betrekkelijk de onteigening.

— Het *Staatsblad* n°. 178 behelst de wet van 18 September omtrent den waarborg en de belasting der gouden en zilveren werken.

HAARLEM, 30 September.

Gisteren avond zijn de feesten, welke hier ter stede, bij gelegenheid van de door de Hollandsche Maatschappij van Landbouw gegevene tentoonstelling, hebben plaats gehad, gesloten met het afsteken van het vuurwerk, 't welk op dingsdag avond, uithoofde van het ongunstige weder, geen voortgang heeft kunnen hebben. Eene zeer groote menigte toeschouwers was op en bij het exercitieveld buiten de Nieuwpoort verzameld, en algemeen heeft het vuurwerk, 't welk door de heeren *J. van Leeuwen en Zoon* was vervaardigd, genoegen gegeven. Alles is in goede orde afgeloopen.

— Naar wij vernemen, heeft de heer *Th. Wilson*, welke laatstelijk eigenaar is geworden van vijf kunstboeken uit de verzameling van wijlen den heer *K. Kaan*, bevattende teekeningen en gezigten, betreffende de stad Haarlem, hare gebouwen van vroegeren en lateren tijd en hare omstreken, deze merkwaardige collectie, bij missive aan heeren Burgemeester en Wethouders, aan de stad Haarlem ten geschenke aangeboden. Dit berigt zal gewisselijk met genoegen wordt vernomen door allen, die belang stellen in deze stad en hare geschiedenis.

Bij de verkiezing van een lid van den Gemeente-raad te Brielle zijn den 28sten dezer slechts 115 geldige stembriefjes in de stembus gevonden. Over de heeren mr *J. C. M. van den Honert* en *J. Kluit*, welke respect. 36 en 19 st. bekwamen, moet herstemd worden.

— Uit het jaarlijksch verslag omtrent den toestand van het Doofstommen-Instituut te Groningen blijkt o. a., dat in het afgeloopen scheoljaar 32 doofstommen in het Instituut zijn opgenomen, waarvan echter 5 later hetzelve hebben moeten verlaten, omdat zij, uithoofde van gebrek aan verstandelijke vermogens, voor het onderwijs onvatbaar waren. Daarentegen zijn in dat jaar 15 kweekelingen ontslagen, waarvan 13 in meerdere of mindere mate bekwaam waren om in de maatschappij te verkeeren.

Slechts elf doofstommen waren bij de hoofddirectie aangegeven en in het nu reeds aangevangen schooljaar opgenomen. „Zouden er (zeggen hoofd-directeuren in hun verslag) inderdaad zoo weinige ongelukkige doofstommen, die in dit jaar tot ons konden overkomen, aanwezig zijn, zoodat wij ons deswege kunnen verblijden? of zouden dusdanige ongelukkigen, om welke reden dan ook, teruggehouden worden, zoodat wij ons en hen deswege moeten beklagen? Wij wenschten wel, dat wij deze vragen met grond konden beantwoorden, en vooral, dat wij, mogt het laatste geval bestaan, middelen konden vinden, om te bewerken, dat van de gelegenheid, die het instituut zoo liefderijk voor ongelukkigen aanbiedt, in de ruimste mate gebruik gemaakt werd.'

In het nu geëindigde schooljaar is niet alleen geen der kweekelingen overleden, maar tevens zijn ze weinig ziek of ongesteld geweest. — De kweekelingen hebben over het algemeen goede vorderingen maakt.

Het gebouw voor het onderwijs in ambachten is voltooid, en dat onderwijs is in vollen gang. Zes kweekelingen worden onderwezen in het timmeren en schrijnwerken, 6 in het kuipen, 21 in het kleêren- en pettenmaken, 14 in het schoenmaken. Dit onderwijs beantwoordt geheel aan de goede verwachting.

Ook het onderwijs in de gymnastiek, waarvoor eene ruime zaal in het gemelde gebouw bestemd is, gaat geregeld voort, en al de daarvoor benoodigde werktuigen en toestellen zijn aangeschaft.

Het getal kweekelingen beliep in het afgeloopen jaar 156. — Sedert het twee en zestigjarig bestaan van het Instituut zijn ontslagen: als bekwaam, om in de maatschappij te verkeeren, 592 kweekelingen: als kunnende geene vorderingen meer maken en om bijzondere redenen 48; wegens bekrompene verstandelijke vermogens 37: uithoofde van zinneloosheid 13: wegens aanhoudende ziekelijkheid 14, en overleden 57: te zamen 761 kweekelingen. Van deze kweekelingen behooren te huis: in Noord-Braband 28, Limburg 2, Gederland 49, Zuid-Holland 155, Noord-Holland 188, Zeeland 15, Utrecht 35, Vriesland 97, Overijssel 47, Groningen 110, Drenthe 31, en buiten dit Rijk 4; te zamen als voren 761 kweekelingen.

— Te Londen is het prospectus bekend geworden eener compagnieschap, die zich wil belasten met den spoorweg tusschen Antwerpen en Rotterdam. Het maatschappelijke kapitaal zal zijn van 500,000 p. st. De actien zullen zijn van 10 p. st. elk, en alzoo ten getale van 50,000. De concessie voor de linie is, dus wordt door een der voornaamste engelsche dagbladen verzekerd, door de belgische en nederlandsche Regeringen verleend voor 90 jaren, en er wordt met den heer *George Wythes*, te Reigate, onderhandeld over het sluiten van een contract voor den aanleg van den spoorweg, tegen eene som van 10,000 p. st. per mijl. De spoorweg zou binnen twee jaren na het verleenen der concessie gereed moeten zijn.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

30 *September* 1852. — 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld. . .	2½	pct.	63¾	64	63¾
„ „	3	„	76 11/16	¾	76 11/16
„ „	4	„	96 5/16	½	93 7/16
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	95⅜	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	—	—	—
Oost-Indische Leening. .	4	„	95⅞	96	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	102	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	72 13/16	⅞	72 13/16
„ . . .	5	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	107¾	⅞	—
„ „ 1828/1829.	5	„	106½	—	—
Certificat. „ 1831/1833.	5	„	96¾	97	—
„ „ 1840	4	„	91⅝	—	—
„ bij Stieglitz. . .	4	„	91⅛	—	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	71⅝	¾	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	160½	—	—
Obligatiën	4	pct.	85½	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	„	23 13/16	⅞	23 13/16
„	3	„	50½	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	45 11/16	⅞	45¾
Amortisable			6 1/16	⅛	—
Bew. Coupon			—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . . .	4	„	—	—	—
„ Metalliek . .	5	„	78⅝	79	—
„ „ N. . .	5	„	90⅛	½	90¼
„ „ . .	2½	„	40 15/16	—	—
BELGIE, Certificaten	2½	„	—	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52⅛	3/16	52⅛
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	100¾	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Oblig. 5 pct. thans	4	„	42 5/16	⅜	42 5/16
„	4	„	39	1/16	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	5	„	—	—	—
VENEZ., Oblig. 6 pct. thans .	3¼	„	41	—	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2	„	21¾	22¼	—
MEXICO, Oblig. 1837 £ 100 .	3	„	26	1/16	26
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			—	—	—

Aand. Haarl.-meer 103. Maatsch. van Weldadigheid 4 pc. 89½. Rusland cert. adm. Hamburg 5 pc. 104½. Dito te Londen 4½ pc. 103⅛. Oostenrijk Metall. La. B. 5 pc. 90⅛. Weener-Aand. fl. 250 *f* 363. Napels cert. bij *Lamaison & Bouwer* 5 p. 98⅝. Griekenland obl. geldl. 1825 5 pc. 4 11/16 Sardinie 5 pc. 93¾. Columbia Equador 4⅛ à 3/16. Grenada obl. uitgest. 11¾ à ⅞. Louisiana 5 pc. 100⅛ à 101. De 2½ pc. Met. 1851 40 7/16. — Beleening 2½. Prolongatie 2½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De binnenl. fondsen waren heden iets flaauwer. — De belgische, fransche en spaansche aangeboden; portugesche prijshoudende; russische gezocht; de 5 pc. nieuwe oostenr. metall. aanmerkelijk lager verhandeld; zuid-americ. ontveranderd.

WEENEN, 27 September. De 5 pc. Metall. 95⅜.

FRANKFORT, 28 September. Metall. 5 pc. 82⅛. Spanje 3 pc. 46⅜.

LONDEN, 28 September. De 3 pc. gecons. resc. 100¼. Mexico 25⅝. Peru 104; uitg. 64. Spanje 1 pc. 23¾; 3 pc. 50¾.

PARIJS, 28 September. De 3 pc. renten 78 fr. 25; 4½ pc. 104 fr. 25. Spanje 1 pc. 23¾; 3 pc. binnenl. 46.

ANTWERPEN, 29 September. Belgie 2½ pc. 55¼. Spanje 1 pc. 23⅜.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 28 September. *Tarwe* flaauw; 120 à 127 p o. en jar. r. *f* 6,50 à *f* 7,75; 123 à 127 p. n. r. *f* 6,75 à *f* 7,50. *Rogge* inl. bij partij iets lager; 116 à 120 p. jar. inl. *f* 5,90 à *f* 6,30; 120 p. n. inl. *f* 6,40. *Boekweit* 15 c. hooger; 116 à 120 p. gr. zand *f* 6,10 à *f* 6,40. *Garst* 5 à 10 c. hooger; 96 à 103 p. n. wint. *f* 4,45 à *f* 4,90; 107 à 110 p. n. knobbe *f* 4,55 à *f* 4,90. *Haver* als voren; 78 à 85 p. dikke br. *f* 2,80 à *f* 3,10; 65 à 72 p. w. voer *f* 2,20 à *f* 2,55. *Paardenb.* prijsh., *f* 5,50 à *f* 5,60. *Garst* hooger; grove *f* 7,75 à *f* 8,25; parel *f* 11 à 12,50. *Koolzaad* flaauw, *f* 10 à *f* 10,25. *Mosterdzaad* geel *f* 8,50 à *f* 9,25.

SNEEK, 28 Sept. *Boter f* 35; *Kaas f* 20 à *f* 22,50.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 30 September. Den 29sten dezer in Texel binnengekomen: *Anna*, Hilbrands, Suriname; *Gesina Wilhelmina*, Dokman, Venetien; de stoomb. *Wm. Penn* en *Ranger*, beiden van Londen; *Æren*, Warner, *Thetis*, Hovgaard, beiden van Drammen; en uitgezeild: de stoomb. *Lord John Russell*, Londen. Wind z. w.

Den 29sten dezer in Helvoet binnengekomen: de stoomb. *Giraffe*, Londen; *Pelican*, Liverpool; *Echo*, Williamson, Sunderland; *Crescent*, Shard, Charlestown; *Emanuel*, Morrison, Werder. Gisteren nog: *Amalia*, Wilson, Liverpool; en uitgezeild: de stoomb. *Queen* en *Earl of Auckland*, beiden naar Londen; *Camerton*, Hull.

Den 13den dezer van Boston uitgeklaard: *von Itzstein und Welcher*, Bosse, Rotterdam.

Den 6den dezer te Smirna binnengekomen: *Jonkvrouw Geertrui*, de Boer, Malta.

Den 15den dezer te Malta binnengekomen: *Boreas*, van Gelderen, Vlaardingen, is 20 dito naar Smirna vertrokken.

Den 25sten dezer op de hoogte van Deal: *Havana Packet*, Harken, Amsterdam naar Suriname; *Johannes Marinus*, van Delft Jr., Bremen naar Batavia.

Den 25sten dezer op de hoogte van Penzance: *Harlingen*, Schaap, Odessa naar Amsterdam.

Gepraaid: 30 Julij, op 10° n. b. en 23° 30' w. l., *Hendrik Jan*, Wap, Rotterdam naar Batavia.

ANTWERPEN, 27 September. Het schip *Vasco de Gama*, kapt. Töpper, van hier naar Amsterdam vertrokken, bij het fort St. Laurent aan den grond vastgeraakt, is gisteren weder in vlot water gebragt en op de reede gekomen.

THISTED, 23 September. Het schip *Lammechiena*, kapt. Prins, van Rotterdam met stukgoed naar St. Petersburg, is gisteren nacht bij Wangsaa, 2½ mijl van deze haven, gestrand, vol water geloopen en zal wrak zijn, doch het volk is gered; van de lading en de inventaris is tot heden nog weinig geborgen.

218de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der derde Klasse.

4de Lijst. N°. 12631, een prijs van *f* 2500. N°. 16604, een prijs van *f* 1250.

Zwolsche STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

van af den **eersten October e. k.**, wordt het uur van *vertrek uit Amsterdam*, vervroegd op des morgens *acht* ure; de *dagelijksche* vaart der beide Stoombooten, (uitgezonderd Woensdags) blijft overigens op de aangekondigde wijze voortduren tot in November e. k., in verbinding met de doorloopende Diligencedienst naar *Groningen* en *Veendam*.

*** Getrouwd:

ROTTERDAM, 27 September 1852.

Mr. WILLEM HUGO s'JACOB, van *Soerabaya*, en JACOBA MARIA ROCHUSSEN.

*** Heden beviel van een' welgeschapen ZOON *M. J. M. LIPPITS*, geliefde Echtgenoote van

J. KRYGSMAN JR.

HOORN, den 25sten September 1852.

*** Bevallen van een' ZOON *PAULINA PETRONELLA BROUWER*, geliefde Echtgenote van

AMERONGEN, 27 September 1852. P. SCHOUTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER *J. N. HASSELMAN*, geliefde Echtgenoot van

W. VAN LOOKEREN CAMPAGNE.

TIEL, den 27sten September 1852.

Algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Bevallen van eene DOCHTER Vrouwe *J. J. VAN RAPPARD*, geboren *VAN DER HOUVEN VAN ANCKEREN*.

AMERSFOORT, den 27sten September 1852.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER *ELISABETH CORNELIA FABIUS*, geliefde Echtgenoot van D. Pz. KNUTTEL, Predikant.

OEGSGEEST, 28 September 1852.

*** Heden beviel mijne hartelijk geliefde Echtgenoot *A. P. MULLER*, van eene DOCHTER.

DELFT, 28 September 1852. D. H. VAN ROSSUM. Apothekar.

Eenige kennisgeving.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een' ZOON *DUIFJE VIS*, geliefde Echtgenoote van F. DOORN.

ZAANDAM, 28 September 1852.

Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eenen ZOON *M. G. HUIJGENS*, Echtgenoote van C. VAN DEN ENDEN.

BREDA, 29 September 1852.

*** Tot onze innige droefheid, overleed op heden, in den ouderdom van 75 jaren en 10 dagen, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder JUDITH HERMANA ELISABETH VAN HENGHEL, Wed van den Heer *Cornelis van Sorgen*, in leven Majoor der Genie.

AMSTERDAM 27 September 1852.

D. A. A. VAN SORGEN, *Mede namens mijne Broeders en Zusters.*

** Heden overleed, na een smartelijk lijden van ruim vier weken, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JAN ANTHONY MULOCK HOUWER, in den ouderdom van ruim 49 jaren

E. KLOEK,
Wed. *J. A. Mulock Houwer.*

ZIERIKZEE, den 19den September 1852.

** Heden overleed alhier, na een smartelijk lijden, in den ouderdom van 48 jaren, de Wel-Edel-Gestr. Heer ABRAHAM NICOLAAS FRANKEN BOONACKER, in leven Kapitein-Adjudant bij het 1ste Regement Infanterie: een officier, om zijne goede hoedanigheden door zijne Kameraden algemeen bemind.

MAASTRICHT, den 26sten September 1852.

** Heden overleed, in den jeugdigen ouderdom van ruim 20 jaren, onze veelgeliefde en innig betreurde Zoon, HERMAN PIETER WICHERS.

LEEK, den 26 September 1852.
Eenige kennisgeving.

Mr. H. P. WICHERS.
M. H. WICHERS,
SCHÖNFELD.

** Den 26sten September 1852 overleed te UTRECHT, in den ouderdom van 42 jaren, de Hoog-Welgeboren Heer Jonkheer N. VAN DER WIJCK, Ingenieur 1ste Klasse bij den Waterstaat en 's Lands Gebouwen in Nederlandsch Indië.

Eenige en algemeene kennisgeving.

** Heden overleed tot innige droefheid, van mij en mijne negen kinderen, mijn dierbare Echtgenoot, DERK ABBING, in den ouderdom van ruim 51 jaren.

DEVENTER, 27 September 1852.

A. M. A. MIDDELBURG,
Wed. D. ABBING.

De affaire zal door mij op denzelfden voet en onder dezelfde firma worden voortgezet.

** Heden overleed alhier, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 58 jaren, onze hartelijk geliefde Moeder en Behuwd-Moeder, Mejufvrouw C. NIKKELS, Wedr. van den Heer H. N. v. L. MEYERINK.

ZUTPHEN, 27 September 1852.

H. N. MEYERINK.
A. W. H. DE VOS.
A. C. DE VOS geb. MEYERINK.

** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid echter nog zeer onverwachts, mijn hartelijk geliefde Vader, de Heer JOHANNES EBERLEIN, in den ouderdom van ruim 67 jaren.

A. C. EBERLEIN.

AMSTERDAM, 28 September 1852.

** Voor de vele bewijzen van deelneming, betoond bij het afsterven mijner dierbare Echtgenoote, betuig ik ook namens mijne Kinderen mijnen hartelijken dank.

H. J. G. MASCH

** K. TAK, Openbaar Onderwijzer te Almkerk, bij Woudrichem, vraagt een ONDERMEESTER van eenigen rang, Pr. G. en in staat de Kerkdienst van tijd tot tijd te kunnen waarnemen. Bij gewone verpleging is het Salaris 50 à 60 Gulden, naar bekwaamheid. Men adressere zich liefst in *persoon*, of *franco* Brieven, aan bovengenoemde.

** In de openbare School te Genderen bij Heusden, wordt tegen 15 October verlangd, tegen behoorlijk loon: Een ONDERMEESTER, van den 3den Rang, bekwaam Schoolhouder. Die hiertoe genegen is, vervoege zich bij den Onderwijzer aldaar, VAN TORSEN of bij den School-Opziener H. E. VERSCHOOR te Sleenwijk.

** Aan eene openbare School, waar gelegenheid is tot het beoefenen van Talen, Wiskunde, enz., vraagt men een' SECONDANT: P. G., 2de Rang en goede getuigschriften, zijn vereischten, tegen Kost, Inwoning, enz., benevens een billijk Salaris.

Brieven *franco*, Letter P., bij den Boekhandelaar H. V. VAN GOGH, te Rotterdam.

** Iemand van de H. G., ruim 19 jaren oud, bezitter van den 3e Rang en van eene volledige acte voor de Fransche en Engelsche Taal, alsmede het Duitsch kunnende onderwijzen, zag zich gaarne als SECONDANT verplaatst. Brieven *franco*, met opgave van condities, onder de Letters L. R., bij den Boekh. J. MADO, te Utrecht.

** Bij een *Brood-, Koek- en Banketbakker*, in eene kleine Stad in Gelderland, is gelegenheid tot plaatsen van een LEERLING, op aannemelijke voorwaarden. Brieven *franco*, Letter X., bij den Boekhandelaar W. J. RAADGEEP, te Doetinchem.

** Een bekwaam BANKET- EN KOEKBAKKERS-BEDIENDE, van de Protestantsche Godsdienst, kan dadelijk geplaatst worden. Hierop reflecterenden, gelieven zich te adresseren onder Letter E., bij den Boekhandelaar S. HOUTSMA, te Harlingen. Brieven *franco.*

** Daar, door het vertrek uit de Gemeente Ransdorp, van den Geneesheer en Vroedmeester *P. Prins* naar elders, die POST, waaraan eene plaatselijke jaarwedde van *f* 150 - is verbonden, is komen te vaceren, zoo worden diegenen, welke genegen zouden zijn als Sollicitanten naar dezelven medetedingen, uitgenoodigd, zich tot dat einde, in *persoon* of bij *gefrankeerde* Brieven, onder overlegging der noodige Bewijsstukken, aantemelden bij den Burgemeester van voorn. Gemeente te Ransdorp, voor den 15den October 1852.

** Sollicitanten naar eene VELDWACHTERS-POST binnen de Gemeente Steenderen (Gelderland), waaraan (behalve Kleeding) is verbonden eene jaarwedde van *f* 130, worden bij deze opgeroepen, om zich in *persoon* met hunne geboorte-attesten en bewijzen van goed gedrag, te vervoegen bij den Burgemeester van voornoemde Gemeente, vóór den 1sten November aanstaande, in de voormiddagen van Maandag, Woensdag en Vrijdag van iedere week.

De Sollicitanten moeten zijn, tusschen de 25 en 35 jaren oud, liefst Ongehuwden of Gehuwden zonder Kinderen, die eenig pensioen of ander inkomen genieten.

** Tegen November of iets later wordt gevraagd: Eene GOUVERNANTE, van de Prot. Godsdienst, tot het geven van Onderwijs in de Hollandsche en Fransche Talen, Vrouwelijke Handwerken en de eerste beginselen der Muziek op de Piano, voor jonge Kinderen. Brieven met opgave van gevraagd Salaris, onder Lett. A., aan het Postkantoor te Assen.

** Eene JUFVROUW van fatsoenlijke Familie, 36 jaren oud en van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne met November of eerder geplaatst, tot Gezelschap bij eene Dame of ter besturing eener kleine Huishouding, liefst te 's Gravenhage. Adres met *gefrankeerde* Brieven, onder de Letters A. B., bij de Boekhandelaars A. VAN HOOGSTRATEN en ZOON, te 's Gravenhage.

** Men verlangt tegen 1e November te Amsterdam: Eene GELDERSCHE KEUKENMEID van de R. C. belijdenis. Adres onder Letter K., bij den Boekhandelaar NYHOFF te Arnhem.

** Een MEISJE van de P. G., oud 24 jaren, en van goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne belast met de verzorging van jonge Kinderen, ter oppassing van eene Dame of in andere gelijke betrekking. Adres onder Lett. C., bij den Boekh. W. WENK, te Rotterdam.

** *On demande dans un Pensionnat vers mi-Nov. ou Déc. un* SECONDANT, *Pr., à même d'enseigner à fond les sciences exactes, le Fr. l'Angl. et l'Allem. Les appointements se montent à f 400. Ltr. affr. sous l'Init. C, à J. H. KNOOP à Haarlem.*

** Tegen 1 Mei 1853 of eerder, wordt in HUUR aangeboden: Een ZOMER- en WINTERVERBLIJF, met eene uitgestrekte wildrijke eigen JAGT en afwisselende fraaije WANDELINGEN. Het Huis bevat vijf Kamers, alsmede Provisie- en Meidenkamer, Kenken met Welwaterspomp, drooge Kelder, enz.: daarbij een groote vruchtbare Tuin met vele fijne en andere vruchtdragende Boomen, tevens een Koetshuis met Stalling voor Paarden en andere Bergplaats, een en ander aangenaam gelegen aan den Zuiderzeeschen Straatweg, op 15 minuten afstand van de Stad Elburg, waar goede Kostscholen bestaan.

Nader te bevragen met *franco* Brieven, onder Letters A. B., bij den Notaris A. J. VAN ASSELT, te Oldebroek.

** BIJ TOEVAL TE HUUR:

om met 1e November 1852 te aanvaarden, in een zeer aangenaam gelegen Dorp in Noord-Brabant, nabij Tilburg, een goed gesitueerd HUIS, met groote TUIN en SCHUUR, welk Huis bevat vier Kamers, met Vestibule, Keuken, Meidenkamer, twee Zolders en verdere Gemakken, voor den Huurprijs van *f* 125 - 's jaars. Adres *franco* Brieven, *poste restante*, te Tilburg, onder Letters Q. Q. Z.

** Door sterfgeval UIT DE HAND TE KOOP: Eene welbeklante WAGENMAKERS-AFFAIRE, een goed bestaan opleverende: met de GEREEDSCHAPPEN en voorhanden HOUTWAREN: met dubbele WONING, waarvan de eene verhuurd is à *f* 150, in een aanzienlijk Dorp in de Provincie Zuid-Holland. Adres, Brieven *franco*, onder Letter A., bij Wed. G. VAN DER WEYDEN, Boekhandelaresse te Maassluis.

** HEERENHUIZEN te *WAGENINGEN* en te *BENNEKOM.*

UIT DE HAND TE KOOP, te bevragen ten Kantore van den Notaris G. HONDIUS, te Wageningen, Brieven *franco*:

Een HEERENHUIS, te *Wageningen*, bevattende vijf Kamers, alle met Stookplaatsen, waarvan vier behangen, Meidenkamer, Keuken, Kelder, Zolders en Bergplaats, met TUIN, aan den wal uitkomende. Verhuurd tot 1 Mei 1854, voor *f* 260 's jaars.

Een HEERENHUIS, te *Bennekom*, aan den Grindweg naar het Station Ede, waarin zes behangene geplafonneerde en van Stookplaatsen voorziene Kamers, Kelder, Zolder, Meidenkamers en Koetshuis, met TUIN, groot circa 14 Ned. Roeden. Te aanvaarden 1 Mei 1853.

** UIT DE HAND TE KOOP.

Circa 60 ORANJE-BOOMEN, waaronder een aantal van 1½ El kruin over kruis, drie uitmuntende groote ERYTRINA CRISTEGALLES, in vollen bloei, en eenige FUVEN-BOOMEN in Potten, van twee El hoogte, en een aantal AZALIA'S INDICA, van een en twee El hoogte, enz., enz. Te bevragen bij den Eigenaar, den Heer P. SOETHOUDT, te Bergen op Zoom. Brieven *franco.*

** DOOR VERANDERING VAN WOONPLAATS wordt in de Stad Medemblik te KOOP gepresenteerd: Een welonderhouden HUIS en ERF, staande op het beste gedeelte der Stad, waarin sedert jaren en nog een *Handel in Karpetten, Matten*, enz. wordt uitgeoefend.

Inclinerenden vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Letter N., bij den Boekhandelaar S. C. KONING, te Medemblik.

** T E   K O O P.

Ongeveer zeventig Mudden best gewonnen Noord-Hollandsch GRAS- of HOOIZAAD, van het gewas van 1852. Te bevragen bij JAN VADER, te West-einde van Enkhuizen, onder Letter K. Brieven *franco.*

** Exquise Liefhebbers van Kanarievogels worden uitgenoodigd, tot den aankoop van een aantal zuivere FEUILLE-MORTE'S, met en zonder Kuiven, (schoonste Ras), ook de geheele massa, met Broei- en Beugelkooijen, voor eenen civielen prijs. Te bevragen aan het Postkantoor te Wijk bij Duurstede. Brieven *franco.*

** M. & S. MENDES DA COSTA, B. LANGERHUIZEN, J. VAN STRAATEN, J. FEIJE, P. SUBIESE, G. DE VRIES JZN., A. SENATOR, G. J. BOTTIER, H. B. VAN EMBDEN, J. A. NAMIAS en A. LANGERHUIZEN, Makelaars te Amsterdam, zullen op Maandag den 25sten October 1852, des avonds na half zes ure, in het voormalige *O. Z. Heeren-Logement, aldaar*, door den Notaris Mr. R. J. TOE LAER, doen verkoopen: N°. 1. Een extra kapitaal *Dubbel* KOOPMANSHUIS, met *Hardsteenen Onderpui*, TUIN en deszelfs ERF, op de Heerengracht, tusschen den Amstel en Utrechtschestraat, Verp. N°. 5915, mitsgaders kapitale STALLING voor 6 Paarden, KOETSHUIS en *Bovenwoning* met ERF daarachter, in de Amstelstraat, Verp. N°. 6482, te zamen in eenen Koop. N°. 2. Een kapitaal HUIS, met *Hardsteenen Onderpui, Tuin, Tuinhuis* en derzelver ERF, nevens het Huis bovengemeld, Verp. N°. 5916, mitsgaders STALLING voor 6 Paarden en KOETSHUIS met ERF daarachter, nevens de Stal voornoemd, Verp. N°. 6481, *te zamen in eenen Koop*: *welke bovenstaande Percelen eerst ieder afzonderlijk bij opbod en afslag geveild en daarna te zamen in slag zullen gelegd worden.* Breeder bij Biljetten omschreven en te zien op vertoon van een Toegang-Biljet bij bovengenoemde Makelaars te bekomen. De Bewijzen van Eigendom en de Veilconditiën zullen op den gewonen tijd ten Kantore van bovengenoemden Notaris te zien zijn.

** *Bij den aanvang der Akademische lessen zijn op nieuw weder verkrijgbaar gesteld door* C. VAN DER POST JR, *te* Utrecht:

A. C. HOLTIUS, Hist. Iuris Romani lineamenta. *ed altera* . . . . *f* 3,—.
————, Het Nederl. Faillitenregt . . . - 6,90.
————, Geschied- en Regtsk. Verhandelingen . . . . . . - 2,80.
Mr. C. L. SCHÜLLER'S Burg. Wetboek. à *f* 5,— Wetb. van Strafvordering. à *f* 1,80 *en* Wetb. v. Burg. Regtsvordering. à *f* 3,60.
H. J. ROYAARDS, Comp. Hist. Ecclesiae Christ. *2 fasc* . . . . - 5,70.
————, Geschiedenis v. h. Christendom en de Chr. Kerk in Nederland, gedurende de Middeleeuwen. 1e. *dl.* . . . . . . - 3,75.
H. BOUMAN, *Memoria* JOANNIS CLARISSE - 3,60
P. HOFSTEDE DE GROOT, Inst. Theologiae Naturalis. *ed. tertia* . . . . . . - 3,—.
I. H. PAREAU, Antiquitas Hebraica. *ed tertia* - 4,90.
PH. W. VAN HEUSDE, De Socratische School, of Wijsgeerte voor de 19e Eeuw. 4 dln. *met portret. 2e druk* . . . . . . - 12,—.
(*Van dit uitmuntende werk zijn, even als van* DE BRIEVEN OVER HET HOOGER ONDERWIJS, *slechts nog weinige Ex. voorhanden.*)
L. STROMEYER, Handb. der Heelkunde. Met eene voorrede van den Hoogl. B. F. SUERMAN. 1e *dl.* . . . . . . - 10,20.
(*Met dit 1e deel is de heelkundige Pathologie en Therapie van dit Handboek, dat een' Europeschen opgang maakt, volledig.*)
H. F. NAEGELE, Leerb. der Verloskunde. *Uit het Hoogd.* door Dr. H. J. BROERS. 1e en IIe dl. 1e & 2e afd. . . . . . . - 6,90.
I. C. PILAAR, Stuurmanskunst. 2 dln. . . . - 13,50.

** B. DEKEMA, te Utrecht, heeft op heden uitgegeven:

ZAKBOEK DER OPERATIEVE CHIRURGIE,

naar de Fransche en Hoogduitsche uitgave van Dr. ISNARD en Dr. PROSCH, in het Nederduitsch bewerkt door

DR. A. F. BAUDUIN.

Voorzien van LXIII Platen voorstellende 245 Afbeeldingen Prijs *f* 4,90. Elegant gebondene Exemplaren à *f* 5,40.

Ook zijn er bij hem weer Exemplaren voorhanden van **Dr. *BUFF***, Voorlezingen op het gebied der Natuurkunde van onzen Aardbol, naar het Hoogduitsch vertaald, door Dr. J. H. VAN DEN BROEK. Prijs *f* 2,50.

** Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en is alom verzonden:

OVER HET BROOD EN VERORDENINGEN DIENAANGAANDE,

MET HET EEN EN ANDER WEGENS VERBETERINGEN

IN HET BEDRIJF DER BAKKERS,

DOOR

L. A. van Meerten.

voorheen Secretaris van het Geneeskundig Bestuur der Land- en Zeemagt, naderhand Directeur van 's Rijks Magazijn van Geneesmiddelen, en als zoodanig gepensioneerd. Lid van eenige geleerde Genootschappen.

80 Bladz., in gr. 8vo. Prijs 75 Centen.

Dit Werkje bevat belangrijke wenken voor *Gewestelijke* en *Plaatselijke Besturen*: en is tevens onmisbaar voor hen, die het bedrijf van *Bakker* uitoefenen.

VOLKSGENEESKUNDE.

GENEESKUNDIGE ZUIVERINGSLEER, of de beschrijving en ontwikkeling van de oorzaak der Ziekten, en derzelver Genezing, door Dr. LE ROY. Nieuwe uitgave *f* 1,50.

Dit beroemde **VOLKSGENEESKUNDIG WERK**, is verkrijgbaar bij den Boekh. G. W. TIELKEMEYER, te Amsterdam en verder bij alle solide Boekhandelaren.

** Bij den Boekhandelaar NYHOFF komt van de pers: Eene BIJDRAGE *tot de belangrijkheid der* NATUURLIJKE GESCHIEDENIS, *door* W. P. VAN DEN ENDE. Groot octavo. Prijs 10 Cents.

Alsmede: *Lijsten van de* GETROKKEN VOORWERPEN, *uit de* LOTERIJ *van de Tentoonstelling voor Nat. Nijverheid*, te Arnhem gehouden. Prijs 15 Cents.

Deze zijn ook in ieder Stad bij de Correspondenten verkrijgbaar, aanvrage *franco.*

** Bij A. L. SCHOLTENS, te Groningen is uitgegeven en mede alom te bekomen:

Dr. *L. S. P. MEYBOOM*, Pred. te Groningen, aan **Dr. *I. J. DOEDES***, Pred. te Rotterdam, na het ontvangen zijner *drie Brieven*. Prijs 30 Cts.

Dezelve debiteeren met succes:

Dr. *DOEDES*, aanval op **Prof. *HOFSTEDE DE GROOT***, beschouwd en toegelicht door Dr. L. S. P. MEYBOOM, Pred. te Groningen. Prijs 80 Cts.

MOZES.

IN LEERREDENEN.

door *J. Steenmeijer*,

Predikant te Arnhem.

Wordt heden uitgegeven bij den Boekh. NYHOFF, te Arnhem. Prijs in verg. Linnen Band . . . . . . *f* 1,50.

** De GEBROEDERS VAN CLEEF, te 's Gravenhage, debiteren steeds met succes:

I. A. VAN BEMMELEN, Lessen over de Algebra of Stelkunst, ten gebruike der Latijnsche Scholen en Gymnasiën, 2 Dln., gr. 8° .... *f* 3,60.

II. LA CROIX, Beginselen der Stelkunst, vrij gevolgd naar het Fransch, door J. R. SCHMIDT, met Platen, 2e druk, gr. 8° .... „ 4,80.

III. ———— Beginselen der Meetkunst, Idem, met Pl., 3e druk, gr. 8° „ 5,00.

IV. ———— Grondbeginselen der Beschrijvende Meetkunst, Idem met Platen, gr. 8° .... „ 4,00.

V. ———— Beginselen der Goniométrie en Trigonométrie, Idem, met Platen, 4e druk, gr. 8° ..... „ 1,50.

VI. W. CROLL, Algebraïsche Toepassingen op de Beginselen der Stelkunst van LA CROIX van § 1 tot § 200, 1e Deel, gr. 8° ..... „ 1,00.

VII. ———— Antwoorden op dezelve, 1e Deel, gr. 8° .... „ 0,60.

VIII. JACOB DE GELDER, Beginselen der Meetkunst, 1e Dl., bevattende de eerste gronden van de Meetkunst der vlakke figuren, 4e druk, op nieuw bewerkt naar het oorspronkelijke, verbeterd, gewijzigd en vermeerderd, in gr. 8° .... „ 2,50.

IX. I. J. DE GELDER, Korte Schets der Grieksche en Romeinsche Mythologie, 3e druk, naar de behoefte van den tegenwoordigen tijd geheel omgewerkt, in kl. 8° .... „ 1,50.

X. R. LOBATTO, Lessen over de differentiaal en integraal Rekening, 1e Deel: differentiaal Rekening, met Platen, gr. 8° .... „ 4,20.
Idem, 2e Deel: Integraal Rekening, 1e Afdeeling, met Platen, gr. 8° .... „ 4,80.

XI. T. P. GISIUS NANNING, Verkorte Werkdadige Meetkunst, bevattende de onderscheidene wijzen van het opmeten van Landen, het vervaardigen van Topographische Kaarten enz., met Platen, gr. 8° .... „ 3,00.

Voortdurend zijn bij hen te bekomen al de Leerboeken door de Koninklijke Militaire Akademie te Breda, uitgegeven: zoo als:

BADON GHYBEN en STROOTMAN, BEGINSELEN DER STELKUNST, kl. 8° .... *f* 2,00.
———— BEGINSELEN DER HOOGERE STELKUNST, kl. 8° „ 1,34.
BADON GHYBEN, BEGINSELEN DER MEETKUNST, kl. 8° .... „ 5,20.
———— BEGINSELEN DER HOOGERE MEETKUNST, kl. 8° .... „ 2,00.
———— BEGINSELEN DER DIFFERENTIAAL en INTEGRAAL REKENING, kl. 8° .... „ 4,30.
DELPRAT, BEGINSELEN DER MECHANICA, inhoudende de STATICA, HYDROSTATICA, DYNUMICA en HYDRODYNUMICA enz., kl. 8° .... „ 4,00.
———— BEGINSELEN DER WERKTUIGKUNDE, kl. 8° .... „ 2,00.
ENZ. ENZ.

** Bij de Boekhandelaars KEMINK en ZOON, te Utrecht, is van de pers gekomen:

JAARBOEKEN VOOR WETENSCHAPPELIJKE THEOLOGIE. Onder Redactie van **Dr. *J. I. Doedes*, Dr. *D. Harting*, Dr. *H. H. Kemink*** en **Dr. *J. J. van Oosterzee.*** *Tiende Deel. Derde Stuk.* Prijs per Deel *f* 8,00.

Inhoud: *Verhandelingen.* Proeve eener beantwoording der vraag: Welke zijn de gebreken der dusgenaamde Statenvertaling van de Schriften des N. T.? Door **G. Vissering.** (Vervolg en slot.) — Onderzoek naar den genoegzamen en noodzakelijken regel van een Christelijk Kerkgenootschap, door **D. S. Gorter.** — Nog een woord over Eschatologie. Brief aan Dr. *J. J. van Oosterzee*, door **M. A. Jentink.** (Vervolg en slot.) — *Overzigten en Boekbeschouwing.* Twaalf Preken, uitgesproken te 's Gravenhage, door *C. E. van Koetsveld* 1849 — 1851, door **G. E. W. de Wijs.** — Das Apostolische und das Nachapostolische Zeitalter. Dargestellt von *G. V. Lechler.* Haarlem 1851, door **J. J. v. Oosterzee.**

DE LEER DER ZALIGHEID. Voorgesteld ten behoeve van het Onderzoek der Christelijke Waarheid, inzonderheid bij het Onderwijs op Katechisatien, door **Dr. *J. I. Doedes***, *Theol. Doct. en Pred. te Rotterdam.* Prijs *f* 0,20.

BEGINSELEN EN GRONDEN DER MEETKUNDE. *Handleiding bij Hooger Onderwijs*, door **Dr. *C. H. D. Buys Ballot.*** Gr. 8°. Prijs *f* 1,60.

En bevelen aan bij de aanstaande *Avondmaals-viering.*

WAT DUNKT U VAN U ZELVEN? Spiegel voor allen die Belijdenis des Geloofs hebben afgelegd, door **Dr. *J. I. Doedes.*** 2e druk. In 18e. In linnen Band *f* 0,80.; 25 Exempl. Gebonden *f* 15,00; id. Ingen. *f* 12,50.

AVONDMAALSGIDS, door **Dr. *J. I. Doedes.*** In heel linnen Band *f* 1,00; 25 Exemplaren Gebonden *f* 18,75; id. Ingenaaid *f* 12,50.

Voorts hebben zij ontvangen de nieuwe goedkoope uitgave van

NAPOLEON ROUSSEL'S

Scènes Patriarchales, ornées de 20 Gravures sur Acier .... *f* 1,00.
Scènes Prophétiques, ornées de 20 Gravures sur Acier .... *f* 1,00.
Les Enfants de la Bible. .... *f* 0,65.
Mon Voyage en Algérie. .... *f* 0,75.

Ook zijn bij hen de overige werken van dezen Schrijver steeds in voorraad.

Dezer dagen verschijnt:

D. BUDDINGH, DE KERK, DE SCHOOL en WETENSCHAP, *in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika.* **2e Stuk, Bevattende: De School.** Prijs *f* 2,80. Het 1e Stuk *f* 1,80.

** **G. B. VAN GOOR**, te Gouda, heeft uitgegeven en in alle Boekwinkels ter inzage voorhanden gesteld: Een *Prospectus* met de 1ste en 2de *Aflevering* van eenen

PRACHTBIJBEL,

OPGEHELDERD DOOR GELIJKLUIDENDE PLAATSEN EN AANTEEKENINGEN VAN EENIGE

VADERLANDSCHE GODGELEERDEN.

Met 70 keurig bewerkte Staalplaten.

De Uitgever wil met deze onderneming aan de Heilige Schriften, die in innerlijke waarde alles te boven gaan, den schoonst mogelijken uitwendigen vorm geven; hij wil pogen het Juweel op de sierlijkste wijs te *zetten.* Door Formaat en Papier, door Typographische uitvoering, door de edelste producten der gewijde Graveerstift; door ophelderingen en verklaringen van Geschiedkundigen, Oudheidkundigen en Uitlegkundigen aard, is deze **Prachtbijbel** bestemd om het beste en schoonste sieraad van elke Huiskamer uit te maken, en men durft zich vleijen, dat de godsdienstzin der Nederlanders zich hier niet zal verloochenen, maar haren bijval door algemeene deelneming zal doen blijken. Omtrent de Voorwaarden van Inteekening en Uitgave gelieve men het Prospectus in te zien.

** De Boekh. GEBR. CAMPAGNE, te Tiel, hebben heden uitgegeven:

I. DE VOEDINGSBEGINSELEN.

Grondslagen eener algemeene Voedingsleer, door F. C. DONDERS. Prijs *f* 1,40.

II. P. J. CAMPAGNE'S HANDBOEK VOOR DROOGISTEN EN APOTHEKERS-LEERLINGEN.

Geheel vernieuwde en verbeterde uitgave, bewerkt, *in verband met de Pharmacopoea Neerlandica.* 1e Stuk. Prijs *f* 1,60.

III. WAT IS PLAATSELIJKE BELASTING?

door Mr. J. H. G. BOISSEVAIN. Prijs 25 Cents.

IV. DRONKENSCHAP EN KRANKZINNIGHEID.

Eene voorlezing door J. N. RAMAER, eerste Geneesheer aan het Krankzinnigen Gesticht te Zutphen. Prijs *f* 1,25.

Van denzelfden schrijver is nog uitgegeven door dezelfde uitgevers:

BLIK OP DE DIERLIJKE VERMOGENS EN HUNNE BETREKKING TOT DE ZIEL. Prijs *f* 2.
EEN WOORD AAN NIET-GENEESKUNDIGEN OVER KRANKZINNIGHEID EN KRANKZINNIGEN-BEHANDELING. Prijs .... *f* 1,40.
VOORLEZING OVER DEN TERUGKEER DER KRANKZINNIGHEID EN DE MIDDELEN OM DENZELVEN TE VOORKOMEN. Prijs .... *f* 0,60.

** **VOOR GYMNASIEN EN SCHOLEN IS** bij den Boekhandelaar C. L. BRINKMAN te Amsterdam te bekomen:

BARBAULD, Hymns in prose for children; met vertalingen in het Fransch, Duitsch en Nederduitsch, door A. L. C. COQUEREL, N. G. VAN KAMPEN en J. TEISSÈDRE L'ANGE. .... *f* 1,25.
———— Hetzelfde voor Schoolgebruik, alleen in het Nederduitsch. .... *f* –,20.
BREDOW, Merkwürdige Begebenheiten aus der allgem. Weltgeschichte, ter vertaling in het Nederduitsch en Fransch. .... *f* –,90.
CICERONIS Cato major, sive de senectute; in usum scholarum edidit J. J. DE GELDER. .... *f* 1,—.
———— Laelius, sive de Amicitia dialogus; in usum scholarum edidit J. J. DE GELDER. .. *f* 1,25.
RUDIMENTA LINGUAE LATINAE. Herzien en verbeterd door J. S. LUTGERT. Met eene voorrede van W. J. ZILLESEN. .... *f* 1,25.
QUEROLUS sive Aulularia, Rec. et illustr. S. C. KLINKHAMER. .... *f* 3,—.
P. TERENTII AFRI comoediae, ed A. G. VAN CAPELLE, in plaats van *f* 1,80 tot verminderden prijs van .... *f* –,60.
De **APOKRIJFE EVANGELIËN**, benevens de Geschiedenis der Apostelen; volgens de uitgave van FABRICIUS, THILO en BORBERG, overgezet en met inleidingen en aanteekeningen voorzien, in een deel gr. 8°., 950 bladz. compr. druk .... *f* 8,—.
Hetzelfde werk, vierde stuk (voor de bezitters der 3 vorige.) .... *f* 2,—.

** H. A. M. ROELANTS, te Schiedam, heeft uitgegeven:

BALLADEN
EN
GEDICHTEN
DOOR
S. J. van den Bergh.

Gr. 12°, met Vignet, in Linnen Band .... *f* 2,60.

NIEUWE UITGAVE.
Bibliotheek van
KLASSIEKE
NEDERLANDSCHE AUTEURS.

in 32° formaat.

MET GEGRAVEERDE TITELS EN VIGNETTEN IN STAAL, EN GEBONDEN IN ROOD LINNEN, VERGULD OP SNEDE.

BRUNO DAALBERG, Komische Vertoogen, gevolgd door nog wat lektuur bij ontbijt- en theetafel. . . . . . *f* 1,40.
JUSTUS VAN EFFEN, Ernst en Boert uit den Hollandschen Spectator. . . . . „ 1,80.
JOHAN VAN HEEMSKERK, Batavische Arkadia. . „ 1,40.
SIMON STIJL, Leven van *Jan Punt.* . . . . „ 0,90.
WOLFF EN DEKEN, Lotgevallen van *Willem Leevend.* „ 1,80.
JACOB CATS, Dichterlijke Vertellingen uit den Trouwring en het Huwelijk. . . . . . . „ 1,40.
PIETER LANGENDIJK, Blijspelen. . . . . . „ 1,40.
JULIANA CORNELIA DE LANNOY, Ernstige en luimige Gedichten. . . . . „ 0,90.
LUKAS ROTGANS, Boerenkermis en andere Gedichten. „ 0,90.
JOOST VAN DEN VONDEL, Viertal Treurspelen. . „ 1,40.
A. FOKKE, SIMONSZ., De Moderne Helicon en andere Verhandelingen. . . . . „ 1,40.
HAAFNERS Reize te voet door Ceylon. . . . „ 1,40.
A. LOOSJES, Pz., *Maurits Lijnslager*, eene Hollandsche Familie-Geschiedenis uit de XVIIde eeuw. . . „ 1,80.
J. VOSMAER, Leven en Wandelingen van Meester *Maarten Vroeg.* . . . . „ 0,90.
J. A. WEILAND, Scribleriana. . . . . . . „ 0,90.
J. BELLAMY, Gedichten. . . . . „ 1,40.
Mr. W. BILDERDIJK, Poëzij. . . . . . . „ 1,80.
E. A. BORGER, Dichterlijke Nalatenschap. . . „ 1,40.
C. HUYGENS, Uit de Korenbloemen. . . . . „ 1,40.
H. K. POOT, Minnedichten en Mengelingen. . . „ 0,90.

Te verkrijgen bij alle solide Boekhandelaren en bij den Uitgever A. C. KRUSEMAN, te Haarlem.

** GEBR. CAMPAGNE, te *Tiel*, hebben uitgegeven:

HOE ER IN ROOMSCHE KERKEN GEPREDIKT WORDT.

PROEVE
VAN
KANSEL-WELSPREKENDHEID
DER
PATERS REDEMPTORISTEN
in Noord-Braband en Limburg.
(Afgeluisterd.)
PRIJS 50 CENTS.
ALOM TE BEKOMEN.

Dit curieus Boekje bevat eene uit den mond opgeteekende mededeeling van Sermoenen, door de bekende **Paters Redemptoristen** gehouden. Het kan niet genoeg aanbevolen worden aan ieder, die met den koddigen Prediktrant dier Heeren nader wil bekend worden. **Het Boekske is eenig in zijne soort en wordt stellig bij duizenden verkocht.**

** Wij ontvingen dezen morgen eenen brief uit Haarlem van den volgenden inhoud:

Mijnheer en Vriend!

Ik zend u op nieuw een bewijs, dat de Goldbergersche Kettingen niet genoeg aanbevolen kunnen worden.

Een man, die gedurende verscheidene jaren in de Polders werkzaam is en sedert lang aan hevige Rheumatische pijnen leed, kwam mij dezer dagen met groote blijdschap zijne algeheele genezing berigten door het gebruik van eenen Goldbergerschen Ketting, dien hij bij ons gekocht heeft. Hij is nu weer vlug en sterk, zonder pijn, en gevoelt zich weder regt gelukkig. Hij werkt thans in de Haarlemmer-meer, wil gaarne een getuigschrift geven als het verlangd wordt en verzoekt, dat wij zijne genezing zoo veel mogelijk algemeen bekend maken. Vriendschappelijk, enz.,

Haarlem, **J. v. EK,**
22 *September* 1852. Firma de Wed. DE LANGE EN V. EK.

De **ECHTE KETTINGEN** zijn voor *f* 1,80, *f* 2,70, *f* 3,60, *f* 5,40 in de onderstaande Depôts te verkrijgen.

Amsterdam, Verkoophuis.	Harderwijk, Wed. *G. Tijhoff.*
Akkrum, *P. K. de Groot.*	Hasselt, *H. J. v. d. Vegt.*
Alkmaar, *J. Brongers Gz.*	Hellevoetsluis, *H. G. van Steeden.*
Almelo, *C. Rossmark.*	Helmond, *A. H. Martin.*
„ *R. Steenbergh.*	Hilversum, *F. de Jong.*
Amersfoort, *A. H. v. Ruyven.*	Hindelopen, *David de Jong.*
Apeldoorn, *Bruno Tiedeman.*	Hoorn, *L. B. Ruttenberg.*
Arnhem, *G. W. Tikkel.*	Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*
„ *G. Holland.*	Heerenveen, *G. Overdiep.*
„ *R. B. de Roos.*	„ Gebr. *Padberg en C°.*
„ *G. Roggemans.*	Kampen, Mej. *M. Vooght.*
Assen, *H. P. A. v. Gorcum.*	Kollum, *C. Nihot.*
Axel, *Verbeek Vrolijk.*	Leeuwarden, *S. P. Postma.*
Batavia, *S. D. Brandon.*	„ *J. J. van Hagen.*
Bergen-op-Zoom, *D. Pouwels.*	Leyden, *A. Dirks.*
„ *C. H. Veraart.*	Maastricht, *Primavesi*, cadet.
Bodegraven, *J. B. C. E. Schlatman.*	Medemblik, *K. H. Idema.*
Bolsward, *S. S. Oosterbaan.*	Middelburg, *J. C. Kries.*
's Bosch *F. L. Welsch.*	Meppel, Wed. *Branderhorst.*
Boxmeer, *G. Muller.*	Nieuwe Diep, *T. Groen* Verkooph.
Breda, Wed. *Wiericx Folla.*	Nijmegen, *Gebr. Swemmelaar.*
Culemborg, Wed. *v. Zelm.*	Outshoorn, *G. v. d. Boom.*
Delft, *J. T. Wagner.*	Olst, *A. van Enck.*
Delfzijl, *A. W. C. Keyzer.*	Paramaribo, *D. W. G. [illegible]pke.*
Deventer, *J. Muller.*	Pekel-A, *J. T. Feldb[illegible]e.*
„ Wed. *S. F. Louwerens.*	Purmerend, *S. J. [illegible]*
„ *G. Ernst.*	Roermonde, *J. J. [illegible]men.*
„ *J. L. v. Ruyven.*	„ *P. [illegible]rath.*
Doesburg, *H. Lebbink.*	Rotterdam, *J. J. Klinger en C°.*
Doetinchem, *W. J. Raadgeep.*	Schiedam, *[illegible] Roepius.*
Dokkum, *A. Schaafsma.*	Sneek, *P. T. Potma.*
Dordrecht, *J. Veth Jr.*	Thiel, *[illegible] Ulfelder.*
Edam, *J. F. Akkerboom Jr.*	Tholen, *T. J. Maas.*
„ *P. de Boer Gz.*	Tilburg, *C. H. Domhoff.*
Eindhoven, *H. Gruithuyzen Rz.*	Utrecht, *T. Uhlenbroek.*
Enkhuizen, *G. Rienderhoff.*	„ *R. J. E. Bosch*, Lijnmarkt.
Enschede, *M. Zilverberg.*	Veendam, *S. Savenye.*
„ *J. Maseland.*	Venlo, *C. J. v. Boom* (Vader).
Franeker, *K. Drager.*	Vlissingen, *A. M. Kalbfleisch.*
Goes, *C. Vreeke.*	Wageningen, *W. J. Tibout.*
„ *J. Bouwens.*	Winschoten, *G. Wasman.*
Gorinchem, *H. Bodery.*	Wijk bij Duurstede, *C. Zorn.*
Gorredijk, *G. S. Zwart.*	Weesp, *G. G. Brugmans.*
Gouda, *A. Goedraad.*	Zaandam, *G. Traus*, Apoth.
Groningen, *C. Rikkers.*	Zalt-Bommel, *A. G. Huijskes.*
„ *J. L. Lagro Jr.*	Zaandijk, *P. de Boer.*
„ *M. Gaasbeek.*	Zierikzee, *C. v. Schaik.*
„ Geb. *Falcke.*	Zutphen, *J. H. A. Wansleven.*
Haarlem, *J. Larsen.*	„ Verkooph. v. *Ulderink.*
„ Wed. *de Lange en v. Ek.*	Zwolle, *A. A. v. d. Kolk.*
„ *J. P. Karthaus.*	„ *J. H. Dekkers & C°.*
's Hage, *Sack en C°.*	(10/1 52.)

Te Haarlem bij JOH. ENSCHEDE EN ZONEN.